

Abstrakt

Práce se zabývá studiem přítomnosti *Helicobacter pylori* (HP) v lymfatické tkáni Waldeyerova okruhu u skupiny dospělých a dětských pacientů a možnou souvislostí se vznikem benigních onemocnění v této oblasti (chronická tonzilitida, adenoidní vegetace a OSAS) a se vznikem karcinomu tonzily.

V naší práci jsme potvrdili hypotézu, že HP se nachází v lymfatické tkáni Waldeyerova okruhu stejně tak jako v žaludku a lymfatická tkáň oropharyngu a epipharyngu tak plní roli extragastrického zdroje HP. Předpokládá se, že v lymfatické tkáni Waldeyerova okruhu působí infekce HP podobnými imunitními a zánětlivými procesy jako v žaludku, neboť se jedná o lymfatickou tkáň vázanou na sliznici.

V dizertační práci jsme pomocí metody real-time PCR zjistili vysoký výskyt DNA HP v adenoidní a tonzilární tkáni. Ve skupině benigních onemocnění byly nejčastěji detekovány genotypy Cag-VacAs1bm1 a CagA-VacAs1bm2. Ve skupině pacientů s karcinomem tonzily byl nejčastěji detekován genotyp CagA-VacAs1bm1. Genotypizací zjištěné kmeny HP vykazovaly rozdíly v porovnání s převládajícími kmeny, které lze nejčastěji nalézt v žaludku. Prokázané kmeny se liší především menší expresí CagA genu. Byly tak detekovány méně virulentní kmeny. Předpokládá se, že dlouhodobá kolonizace lymfatické tkáně orofaryngu a epipharyngu méně virulentními kmeny může vést k ovlivnění imunitních mechanismů a teoreticky k nástupu zánětlivého procesu a ke karcinogenezi. Korelace mezi výskytem určitých typů genotypů HP a chronickým zánětem či maligním onemocněním prokázána nebyla.

Otázka eradikace HP u pacientů s PCR pozitivitou a současnou sérologickou pozitivitou infekce v naší práci potvrzena nebyla a je předmětem dalších studií. Sérologická metoda nemá dobrou výpovědní hodnotu k určení recentní či již proběhlé infekce HP a nelze rovněž zjistit, v jaké lokalizaci infekce proběhla/probíhá. HP protilátky se nevytváří v organismu hned po vzniku infekce a zároveň přetrvávají v organismu poměrně dlouho.

Výsledky dosažené v této práci přispívají k poznání významu HP infekce u dospělých a dětských pacientů a pokládají rovněž otázky pro další výzkum.

Klíčová slova: *Helicobacter pylori*, tonzily, adenoidní vegetace, PCR, genotyp